

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 18 gld., za poi leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljavatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12 Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12

Telefon št. 34.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v soboto, 9. decembra t. l.

Zunanji uplivi.

Krepke besede, ki sta jih dr. Kramař in dr. Stransky v finančnem odseku avstrijske delegacije posvetila zunanjim in notranji politiki grofa Goluchowskega, so vladne kroge kar konsternirali. Ti krogi pač niso vajeni, da se zunanja politika kritikuje, celo pa niso vajeni, da se v delegaciji zunanja politika po zasluženju oceni eventualno tudi odsodi.

Kritika dr. Kramařa in dr. Stranskega je vladne kroge spravila v veliko tisko. Minister se je čutil tako zadetega, da si ni znal drugače pomagati, kakor da je tajil celo notorične stvari. Tajil je, da se vtika v notranje politične zadeve, dočim je znano vsemu svetu, da je stal na čelu tistim, ki so najbolj ruvali proti Thunovi vlasti, in da je on v prvi vrsti provzročil propad tega ministrstva. Tajil je, da protestira razkralja Milana, in vendar ve vesp, da bi Milan niti pol ure ne mogel ostati v Srbiji, ako bi ne imel na Dunaju zaslombe. Tajil je celo, da bi bili z njegovo vednostjo začeli njegovi organi časniško gonjo proti Črni gori, katero še dandanes dosledno, četudi previdnejše nadaljujejo. Tajil je vse od konca do kraja, a utajil ni ničesar. Njegova izvajanja niso nikogar prepričala, da, on sam spoznava, da niso vredna piškavega oreha. Najboljši dokaz za to imamo v njegovih organih. Ti listi so pač vse poročali, kar je minister govoril, a zamolčali vse to, kar sta Kramař in Stransky povedala ministru neljubega. Tako so popolnoma zamolčali vse, kar je povedal dr. Stransky o časniški kampanji „Pester Lloyd“, „Fremdenblatta“ in „Neue Freie Presse“ proti Črni gori, menda zato, ker je dr. Stransky neovržno dokazal, da zadene vsa odgovornost za to bridko blamažo ministrstvo zunanjih del.

Razprava v finančnem odseku je bila

pač le preludij veliki debati, do katere pride v plenarni seji avstrijske delegacije. Kar sta Kramař in Stransky samo v odseku namignila, to se bo obširno in vsestransko pojasnilo pri rečeni debati. Tedaj se bo čula zaslужena kritika protislavanske politike, ki jo tira naša država po madjarskem diktatu na Balkanu, in teda se bode tudi govorilo o zunanjih uplivih na naše notranje razmere.

Kdor skrbno zasleduje razvoj naših notranjopolitičnih razmer, tisti ve že davno, da imajo avstrijski narodi pri vseh teh zadevah zadnji besed, odločujejo pa Madjari in Nemčija. Od Hohenwarta sem čutimo bridko vplivanje Nemčije na vse naše notranje razmere pri vsaki priliki. To je tudi Kramař že v finančnem odseku konstatiral in sicer nalašč le mimogrede. Primerna beseda se izreče pri omenjeni veliki debati, saj je pa tudi zadnji čas, da narodovi zastopniki energično protestujejo proti temu ponizajočemu, nekako je-robskemu vmešavanju v avstrijske notranje-politične zadeve.

Pri taki priliki pa bi bilo treba tudi izpregovoriti o uplivu Italije na naše notranje razmere, posebno na primorske. O tem pač ni dvoma, da je alianca z Italijo v prvi vrsti kriva nezgodnih primorskih razmer. Na Dunaju poznaš dobro javno mišljenje v Italiji, vedo dobro, kako je naša država v Italiji sovražena, ali ohraniti hočejo samo Nemčiji koristno trozvezo in ž njo alianco z Italijo za vsako ceno. In Italija izkorisča to pri vsaki priliki v korist primorskemu luhonstvu, saj vedno upa, da jej prej ali slej pripade Trst, četudi je cesar 1. 1875. rekel kralju Viktorju Emanuelu, da posest Trsta ni samo avstrijsko ampak — nemško vprašanje.

Po kakih potih upliva Italija na naše notranje razmere, za to imamo klasično pričo. Ta priča je Crispi V rimskem listu „Torneo“ z dne 3. septembra 1892 je priobčil Crispiev zaupnik daljše poročilo o prvem obisku nemškega cesarja v Rimu.

Povedal je mej drugim, da je Crispi nemškemu cesarju razložil, kako težko stališče ima Italija, ker je avstrijska vlada razpuštila društvo „Pro Patria“ radi iredentske agitacije in ker se je začela celo vrsta sodnih preiskav radi veleizdajstva. Crispi je prosil cesarja, naj posreduje, da se sodne preiskave ustavijo in cesar Viljem mu je to obljudil ter ostal mož beseda. Cesare Viljem je na povratku iz Rima našel jako ugodno priliko, da je posredoval v Crispievem smislu. Posredovanje je imelo popolen uspeh. Kmalu potem so se namreč ustavile vse preiskave začete proti tržaškim iredentovcem radi veleizdajstva in tudi vse tiskovne pravde proti laškim listom tržaškim.

Tu imamo prav posebno jasen vzgled, kako zunanji faktorji vplivajo na naše notranje razmere. Kakor so ostali Italiji na ljubo laški veleizdajalcji nekaznovani, tako je vlada zopet Italiji na ljubav, kar je le bilo mogoče kruto postopala proti Slovencem, ki so povodom umora cesarice segli nekaterim laškim podanikom v lase.

Ti zunaji uplivi Nemčije in Italije nas tlačijo politično, nas tarejo gospodarsko in nas duše kulturno. Ti uplivi so za nas prava nesreča in vsled tega je nujno potrebno, da se jim upro naši zastopniki. O uplivu Nemčije na naše notranje razmere in o neoficijalnem njenem vojskovjanju proti Čehom in Slovencem se bo govorilo, a potrebno je in umestno, da se izpregori tudi o uplivu Italije speciellno na primorske in dalmatinske razmere.

Na razpotju.

Z Dunaja, 6. decembra.

Črni oblaki so zbrani nad parlamentom. Vse čuti, da se mora v teh dneh odločiti položaj, odločiti usoda ali vlade, ali parlamenta ali vsaj desnice.

Vlada s. je postavila na stališče, da je ponesrečenje spravnih posvetovanj nič ne tangira, češ, da jih ona ni provzročila niti

se jih udeležila, in da se jej zato ni brigati za njih izid. Kako slabo podprt je to argumentiranje, se vidi že iz tega, da posledice ponesrečenja spravnih konferenc nikogar bolj ne zadenejo, kakor vlado. Saj je pred vsem njej na tem, da Čehi opuste obstrukcijo, in da se parlamentarnim potom rešijo „državne potrebe“, a prav to se je hotelo s spravnimi konferencami doseči. Na spravnih konferencah so se pač vojskovale stranke, v prvi vrsti Čehi in Nemci, ali v srce je bila zadeta le vlada.

Zato, kaj se zgodi z vlado, ali odstopi — kar bi se šele po delegacijskem zasedanju zgodilo in šele potem, ko se je dejanjski izkazalo, da ne more rešiti „državnih potreb“ — ali ostane, ni zanimanje toliko, kakor zato, kaj store Čehi.

Češka delegacija stoji na razpotju. Usoda vlade in usoda desnice je v njenih rokah. Če začno Čehi resnično obstrukcijo, katero so doslej jako spretno markirali, ne da bi se je bili dejansko lotili, potem zaustavijo res parlamentarni ustroj. Obstrukcija je tako orožje, da zmaga ž njo še manj številna stranka. Iz Pommerjeve brošure je razvidno, da ima stranka, ki se loti obstrukcije, nebroj sredstev na razpolaganje, da prepreči kar hoče, samo če je vztrajna in živila. In Čehi so oboje.

Češki klub je imel danes sejo, v kateri se je posvetoval o bodoči svoji taktiki. Gre se za usodepoln korak, in naravno je, da ga bodo češki poslanci vsestransko in z vso skrbnostjo prevarili, predno ga store. Ozirati se jim je pri tem na vse mogoče faktorje, na dispozicijo češkega naroda, ki je vsled razveljavljenja jezikovnih naredeb skrajno razdražen, na svoje zaveznike na desnicu in na krono.

Ako se odloči češka delegacija za obstrukcijo, postopala bo v soglasju in po želji češkega naroda in doseglja bo očitne parlamentarne uspehe. Nihče ne more tajiti, da je obstrukcija pot, po katerem mora češki narod prej ali slej, toda bržas šele po dolgih in težkih bojih doseči zadoščenje za

LISTEK.

Drobiž.

Hripavi žrjaví
otožno kriče,
na južno hité.

V sredo večer letela je črez naše mesto jata divjih gosij in z glasnim „vík-vík“ jadrala proti jugu . . .

Gospod urednik, li ni škoda, da so jo upihale lovci? —

Vremenski proroki — od škrbastega Falba tam gori pa do naših „Pratkarjev“ tu doli, — drže se letos s svojo prognozo glede zime uprav sumljivo rezervirano, tako, da človek niti ne vé, so li jeli sušiti se njih viri ali pa tudi — že sami! Nekateri hudomušni ljudje trdijo, da je zadnji potres sunil zemljo za par sta kilometrov proti jugu, in da se nam zdaj ni več batí „hudih“ zim. Šopki, katere Vam pošiljajo slovenske dame v tem času dan na dan, so znamenje, da je morda to prorokovanje dobro! Drugi pa trdijo, da nastopi zdaj spet tistih „sedem rodovitnih let“, ki so „vladala“ po sanjah egiptovskega Jožefa. Bojim se pa, da se bodo mastili le — kranjski, tirolski, belgijski, španski in gorški klečalci pa krščanski socialisti s široko- in ozkokrajinatimi klobuki, vsaj tako se neki tudi tem že — sanja, flegmatični

liberalci pa bomo smeli jih samo oči daleč — gledati! . . .

Dá, dá: za nas so gosi že večkrat odletele . . ., gospoda v črnih suknjah jih zna vselej spretnejše loviti! . . .

Dobro je, da se bliža nova doba — stoletje elektrike! . . . Ako se nočemo sami porivati dalje, nas poriva — hočemo, nočemo, moramo — vsaj tok časa. In dobro je, da razsvetljuje tudi že Ljubljano! — Nekateri ljudje se napredka grozno boje! Tako u. pr. so ljubljanski klerikalci od dr. Ušenčnikovega in Kalanovega kalibra pa notri doli do jezuitiske posadke ob Elizabetnej cesti tišali svoje višnjevoplavnene tobakaste robce kar k očem, ko je električna luč jela po Ljubljani svetiti, in bili so z vsemi tercijalkami in čistimi devicami vred, kar jih štejejo njih prodajalnice, neznansko nervozni — kakor baron Hein pred ruskim kurzom, — ko so to luč zaledali prvikrat, kajti njih očem ugajajo le oljnate leščerbe in pa lojene sveče. — Par izjem pa moram tu vendar-le napraviti. Drja. Kreka govor pri pondeljskem shodu avstr. kršč. socialnega delavstva na Dunaju je — „Slovenec“ piše tako, če laže, meni nič mar, — neki tisto lepo družbo kar „elektrizoval“; od kod je dr. Krek ta „tok“ dobil, ne vem. Elektrizovana sta bila pa tisti dan tu li njegova levita, Kregar in piccolo „Slov. Lista“, — ta tok pa je prišel v nju — „aus dem Franziskanerkeller“,

česar pa nista kriva ona dva, nego le — „maček“, ki sta ga imela!

Jaz sicer ne vem, kakšen utis so nopravili na nemške dunajske in ostale socialiste „die drei Kraner aus Laibach“, kakor so jih nazivali, — pač pa vem, da je imel „mačka“ še telegram, s katerim je Štefe z Dunaja naznajan shod v „Kat. domu“, in je napravil nehoté „špas“ brzjavnemu uradu ali v Ljubljani ali pa na Dunaju, kar je že vse eno. Je li pa dr. Lueger dal kaj za pijačo Štefetu in Kregarju, ki sta v ljubljansko-nemškem dialektru pela „Lueger marsch“ v „Franziskanerkeller-duru“, o tem še ni izvirnih poročil, pa jih menda — tudi ne bo! . . .

Kdaj se bodo pa naši državni poslanci oglasili v „duru“ pri Claryju in Kindingerju na Dunaju in jima dali primeren „tekst“ za njiju politično „flauto“, na kateri piskata, kakor ona dva hočeta, ne pa kakor hoče slovenska delegacija, tega ne vedo ni oni, ni slovenski volilci. Zdi se nam, da so postali vsi poslanci mutasti in — gluhi! Morda pa jih niti na Dunaju ni! — Vseskočko pa bi dobro storila kaka radikalna burja, če bi prišla, inače bi svet misil, da smo s svojimi poslanci sila zadovoljni in srečni, da je za Slovence merodajen le baron Hein, baron Schwiegel ali vsak davčni eksekutor, vsi drugi pa so brezpomembni material, s katerim se voda igra, dokler in kakor se ji baš poljubi.

Deželni zbor je pred durmi, — o državnem se izdajajo že skoro butelini, vse kaže, da se XIX. stoletje bliža svojemu zatonu s tisto „smolo“, s katero se je pričelo. O prihodnosti prerokovati se seveda ne da, kakor tudi ne o tem, kdaj se bo — na ljubljanski realki pričel pouk o hrvaščini, ali kdaj bo grof Clary svoj politični konkurz napovedal. To pa je gotovo, da nas Slovence še ne bo konec, če Italija in Nemčija Avstrijo še tako za nos vodita in pa na led, kajti mi smo tisti medved, ki je že parkrat na led speljan bil, to pa je bila zasluga tistih političnih voditeljev, ki so igrali na Dunaju ulogo političnih in vladnih kimovcev, kakršnih nas pa za naprej Bog varuj! —

Dá, dá, gospod urednik, kardinal dr. Missia se je odpeljal v Rim, šel je po kardinalski klobuk! V Rimu se je učil nositi najprej — jezuitski klobuk, z njim je pokriti hotel vso Kranjsko, zdaj je dosegel drug — višji klobuk, toda iz Gorice je šel, njegov duh pa živi v narodnih razvalinah, v katerih gnezdi klerikalne nočne sove! In te sove kriči sila grdo! Čudno ni torej, da se je končno zbudilo nekaj lovev, ki hočejo to nesnago preganjati. In tudi na Štajerskem se zbujači loveci. To bo po kanje! —

Sneg bo sneg, gospod urednik, pa nas ne bo — zametel! . . .

storjeno mu krivico, ali isto tako ne more nihče tajiti, da se s češko obstrukcijo razbije desnica. Mej češkim narodom nima sicer desnica nikacih simpatij več, ali vzlītemu je vendar politična kombinacija, s katero morajo Čehi računati. Ta desnica razpade v tistem trenotku, ko začno Čehi energično obstrukcijo, in ustvari se nova večina proti Čehom in morda tudi proti Slovencem.

V obče se, posebno z ozirom na javno mnenje na Češkem sodi, da začno Čehi obstrukcijo. Sklenjeno to še ni, in mogoče je, da se češka delegacija odloči za drugo takto. Vsaj danes popoludne se je v parlamentu raznesla govorica, da ne bodo delali razpravam o kvoti in o zakonu glede razdelitve užitnih ovir, in tolmači se to tako, da hočejo provzročiti parlamentarno odklopitev teh predlogov. Faktično danes ni večine za te predloge. Ako pridejo na glasovanje, mora vlada veliko večino nemške levice pridobiti za te predloge, sicer propadejo in je že njimi ubita vsa nagodba.

Mogoče je, da so se Čehi odločili za tako postopanje, kajti s tem bi na jedni strani ohranili desnico, na drugi pa silno kompromitirali levičarje ter jih potisnili pod Wolfom nož, ako bi glasovali za predloge, ako bi pa glasovali proti njim, bi bila nadgoda pokopana s Claryjevim ministrstvom vred.

Zadnja beseda še ni izrečena. Izreče se v nekaterih dneh. Češka delegacija stoji danes na razpotju, a od njenih sklepov je odvisna nadaljnja prihodnost.

V Ljubljani, 7. decembra.

Spravne konference.

Radi pritiska nemških radikalcev in v strahu za svoje mandate se nemški zastopniki pri spravnih konferencah niso upali pritrdiriti niti enemu posredovalnemu predlogu in konference so se razbile. Nekateri listi upajo, da se bodo po novem letu spravne konference nadaljevale, in da bodo imele potem kaj več uspeha. Splošno se dolži Clary, da je zakrivil s svojo skrajno nerodno politiko nevspešnost konferiranja; ker ni mogel pridobiti nemških strank za notranji češki jezik, so postali vsi nadaljni pogоворi nepotrebni. Čehi so šli v svoji skromnosti do zadnje meje, a Nemci jih niti najmanjše zahteve niso hoteli privoliti. Okstruktija se bo torej nadaljevala in „državne potrebštine“ se parlamentarnim potom do 1. januarja ne bodo mogle dognati. Kaj stori Clary sedaj? Ali pojde? Ali se spremeni ministrstvo docela ali vsaj deloma? Ali se morda razpusti parlament? Položaj je skrajno nejasen in kriza splošna. Vlada si je pri nastopu s studom obrnila od § 14, od tega pomočnika v sili, parlament je sklenil, da je poraba tega § 14. naravnost nezakonita, ako se ne gre za nujne potrebe po ujmah poškodovanih krajev, pododek za spremembo § 14. pa je z 20 glasovi proti 12 sklenil, naj se § 14. sploh črta. (Mimogred bodi omenjeno, da sta glasovala proti § 14. tudi člena krščanske slovanske narodne zveze posl. Perič in Karatnicki. Odsotna pa sta bila posl. Šuklje in Berks.) Vlada se torej v nagodenem vprašanju sedaj ne more ganiti; parlament se brani potrditi predloge, sama pa ne sme pomagati si s § 14. Naprej ne ve ... nazaj ne sme ... Obupen položaj! Ali si pomore Clary vendarle z naredbami? Ali rajši odstopi? Sedaj vidijo Nemci, da morejo tudi Čehi delati prav tako velike težave Claryju, kakor so delali nemški obstrukcionisti Thunu, Gautschu in Badeniju.

Severna Amerika in Evropa.

Kongresu Zjednjenevih držav je došla poslanica predsednika Mac Kinleya. Poslanica konstatira najprej, da trgovina Zjednjenevih držav tako napreduje in da množi splošno blagostanje. Kar se tiče zahtevane odškodnine za ubite Avstrije in Ogre pri štrajku v Pensylvaniji, je vlada izplačanje take odškodnine odklonila, kajti dotični serif in njegov adjunkt sta bila pred sodiščem oproščena, ter se ravna vlada tudi sicer po doktrini, da vlada ni odgovorna za poškodbe državljanov, ki se pripete med zatiranjem nemirov. Razmere Amerike do Nemčije so prisrčne, dasi sta si državi v mnogih bistvenih točkah konkurenca. Predsednik upa, da bode izvoz živil v Nemčijo kmalu še večji. Razmere do Anglije so prav dobre. Amerika

zavzema v nesrečnem razporu v Južni Afriki stališče prijazne neutralnosti, vztrajajoč pri svojem načelu, ne spuščati se v alianco, ki se tičejo razmer, ki niso v neposredni zvezi z deželo. Amerika je napram obema borečima se strankama ne pristranska. Iz teh besed Kinleya posnemajo evropski listi, da o kaki alianci z Anglijo ni govora ter da je trdil Chamberlain mnogo preveč, ko je govoril o novi trozvezji, ki sklepa Anglijo, Nemčijo in Svetno Ameriko.

Vojna v Južni Afriki.

„Wiener Allg. Ztg“ je dobila iz Londona brzjavko, da pričakujejo ondi poročil iz Južne Afrike s skrbjo, kajti po najnovejših vesteh je položaj ob Modder-Riverju in ob Tugeli — torej pred Kimberleyem na zahodu in pred Kolensom — tako neugoden. Dalje poroča Reuterjev Office iz Lourenco-Marquesa, da namerava general Joubert koncentrirati svojo vojsko pri Ladysmithu, katerega bombardirajo Buri s 26 topovi. Sedaj pa so Buri še vedno pri Kolensu, kako močno zavarovani, tako da jih Angleži v fronti ne morejo zgrabit. Angleški časopisi poročajo nadalje, da divja mej Buri neka epidemija, in da so se Transvaalci sprli z Oranječani. Seveda je oboje — epidemija in razpor — le pobožna želja Angležev! Joubert še živi, dasi je bil v angleških časopisih že dvakrat mrtev. Sedaj pa poročajo, da bo nekaj spremembe, da je Joubert bolan, in da je prišel v Volksrust zdraviti se. Med njegovo odsotnostjo je prevzel povelnjstvo general Schalk-Burger. Angleški časopisi prinašajo z bojišči poročila o velikih grozovitostih angleških vojakov in se s temi grozovitostmi celo bahajo! — Angleži se silno bojejo, da se dvignejo proti njim vsi Afrikanderji. Bajec čakajo Buri na Kapu samo na znamenje iz Pretorije in vse zgrabi za orožje.

Dopisi.

Iz Prage, 3. decembra. (Poljski akademiki v zlati Pragi) „Chór akademicki krakowski“, pevski zbor poslušateljev jagelonskega vseučilišča dospel je dne 2. t. m. zvečer v zlati Prago. Mnogobrojno občinstvo pričakovalo je poljske akademike na kolodvoru, na čelu sprejemajoči odbor, v katerega so Čehi pozvali tudi zastopnika slovenske mladeži. Z burnimi „Nzdar“, Čolem“ in „Živio“-klici so bili sprejeti naši krakovski tovariši. Impozantna vrsta vozov pripeljala je goste v „Hotel de Saxe“, kjer se je vršila prav prijateljska, neprisiljena zabava. Znani stud. med. Hynek pozdravil je redke goste in napisil Čehom najbližemu slovanskemu plemenu, narodu poljskemu, na kar je odgovoril poljski tovariš. Hipoma razdrlo se je nezaupanje, katero navdaje navadno drugega Slovana proti Poljakom in tekem včerajšnjega in današnjega dne pričasi so nam Poljaki k srcu kakor bratje Čehi. V navdušenih govorih povdrali so Poljaki vedno in vedno, da jih ne smemo soditi po delih njih zastopnikov v državnem zboru, temveč da poljska mladež, držeč po svobodi lastnega naroda, tudi spoznava in uvažuje krivice, katere se gode Čehom in drugim slovanskim plemenom avstrijskim. Naj bodijo stari Poljaki katerokoli pot, mlači nastopijo pot slovenske solidarnosti, dokaz temu je njihov izlet v zlati Prago. Pri tej priliki spregovoril je tovariš stud. jur. Gvidon Sernev kot zastopnik slovenskega dijašta v slovenskem jeziku, kar so Čehi in Poljaki navdušeno aklamovali. Govornik povdral je posebno, naj Poljaki in Čehi ne pozabijo najmanjšega izmed cislitvanskih Slovanov, in ako sklenejo v teh pametljivih dneh pobratimstvo poljska in češka akademična mladež, naj sprejmo v svojo sredino tudi slovensko. Poljaki svedočili so nam največjo simpatijo in so se vidno zanimali za naše „tužne“ razmere Sin poslanca Sokolowskega n p rekel je: „Ta pravni parlament mora pasti“. Z veseljem opazovali smo, kako se Čeh in Poljak med seboj krasno razumeta, da torej ni treba pomočne blažene nemščine uporabljati. Včeraj ogledovali so si severni gostje znamenitosti zlate Prage, in bili so sprejeti na prav gostoljuben način po slovanskem običaju v mestni hiši od praskega primatora, g. dr. Podlipnega in mestnega občinskega sveta. Razmerje postajalo je vedno

srčnejše, govor in napitnice, spominjajoč posebno slavne skupne češko-poljske zgodovine, so se neprenehoma vrstili. Zvečer sprejela je Meštanska beseda „Chór akademicki krakowski“. Posebno ugajal je tamboški klub „Akademična čitarne“, ki je sviral večinoma jugoslovanske komade. Poljski akademik Zawilowski napisil je slovenskemu in hrvatskemu narodu, na kar je odgovoril Hrvat stud. jur. Juneček. Dosiham najlepših trenotkov doživeli smo v „Akademickem čtenářském spolku“. Navdušenje vsega navzočega dijašta prikipelo je takoj do vrhunca. Po ogledu društvenih prostorov, sedli so gostje k okusno pripravljenemu bufetu. Prvi mesti zavzemala sta pevovodja poljskega zobra in zastopnik slovenskega dijašta. Zopet je nazdravil mili tovariš Zawilowski in napisil Slovencem. Tovariš stud. jur. Sernev pravil je o tužni naši zgodovini, kako se pri nas pravice, v osnovnih zakonih zajamčena, z nogami teptajo. Akoravno nas pritisajo od vseh strani nevarni sovražniki, vendar ne izgubimo poguma, in se veselimo prav iskreno vsakega pojava slovanske vzajemnosti in slovanske solidarnosti. Dnoven poljskega obiska v zlati Pragi ostanejo nam slovanski akademični mladeži vedno neizbrisljivi, tako so se prikupili dragi gostje s svojo iskrenostjo in prav slovansko čistim navdušenjem. Posledica teh ovacij bila je, da so poljski pevci obetali priti tudi na slovenska tla, v belo Ljubljano! Daj Bog, da se to urešniči! Danes zvečer priredijo Poljaki koncert na Žofijnu pod protektoratom župana g dr. Podlipnega. Jutri zvečer priredi akademično društvo „Student“ v čast poljskim bratom v vinogradskem „Narodnem domu“ zabaven večer. Pojutrišnjem se vrnejo nadobudni mladeniči na Poljsko. Upamo in želimo iz celega srca, da bi imel ta izlet iste uspehe, katerih si obetajo z njega praski narodni krogi.

„Luč ubožcev.“

„Nerust in Auer sta nastopila z novimi žarečimi telesi, ki se odlikujejo od sedanjih po večji svetljivosti in manjših cenah ter bodo najbrže kmalu tekmovala z našimi žarnicami.“ Te besede, katere sem pri pročitanju Šubičeve „Elektrike“ našel na zadnji strani tega literarnega proizvoda, spomnile so me na razne članke v različnih dnevnikih, v katerih so se razlagali kako površno in nejasno ti znameniti izumi. Seve so zaradi večjega efekta izjavili vse mogoče konsekvence v prid „trpečega človeštva“. Došla je takrat hkrati vest iz dveh laboratorijskih o novi luči. Ne samo imeni dveh znamenitih mož dr. Nerusta in dr. Auera, temveč večletno smotrenje po ceneni električni luči vzbudilo je nado, da je rešeno vprašanje dobre in cenene umetne razsvetljave. Zbog tega so nazivali takrat še v laboratorijskih povojih se nahajajoči žarnici prof. dr. Nerusta in dr. Auerja kot — „luč ubožcev“ oziroma „luč proletarjata“.

Zgoraj navedene besede v Šubičevi knjigi, kakor tudi dejstvo, da je pričela „Allgem. Electritäts-Gesellschaft“ v Berlinu — jedna največjih tovarn za izdelovanje električnih žarnic (dnevna produkcija 25 000 žarnic) — tovarniško proizvajati dr. Nerustove žarnice, potisnili mi je pero v roke, da na podlagi doslej izišlih notic strokovnih listov o tej epochalni izumitvi ob kratkem orišem princip te nove svetlike.*

Spoštna elektricitetna družba v Berlinu ima skoro za vso Evropo že patent za dr. Nerustov izum. Patentna zglasitev tega Nerustovega prvega takozvanega glavnega patentata se približno tako-le glasi:

*) Dr. Auer pl. Welsbach na Dunaju, ki je patentiral l. 1885/6 svojo sedaj občezzano vrečico za plinov luč, oglasil je tudi patent za novo električno žarnico. Način izdelovanja električnih žarnic večje svetljivosti nego so zdajšnje obstaja po Auerjevem patentu v tem, da nadomestiti ogljic in locenj z locenjem od osmja ali torvega oksida, katerega električni tok razbeli.

Osmij, jeden izmed petih platnovih kovin, oziroma osmijeva spojina se nanese na platinsko žlico, katera se potem pri visoki temperaturi razplini, tako da ostane samo cevka, ki služi kot locenj. Do jednakih uspehov je Auer baje prišel tudi s tem, da je ravno omenjeno modificiral v toliko, da je torov oksid namazal na rastlinske ali živalske niti in te potem z razbelitvijo pogilj.

Posebnih podatkov pa še ni došlo v javnost. Izum je le še v laboratorijski. Mogoče se obnese; prorokuje se o Auerjevi žarnici pač vse najboljše.

„Način proizvajanja električne luči s pomočjo klinčkov, cevki ali jednakih od prevodnikov drugega reda, ki imajo lastnost pri običajni temperaturi skoro do celo izolirati, pri visoki temperaturi pa dobro prevajati, s tem označen (način), da se vpelje preko tokov s predidočo razgrevijo žarečega telesa v vsej njegovi obsežnosti s pomočjo posebne, od žarečega telesa in njegovih elektrod ločene kulinne priprave (vžigalo), potem pa se prevodnik s pomočjo toka vzdržuje v žarečem in svetljivem stanju.“

Besedila patentov so navadno tako stilizovana, da se jih le težko razume, lajik pa si sploh na podlagi le-tega največkrat ne more bistveno predočevati označenega izuma. V svrhu razumevanja najsluži ta članek!

Leta 1877 je dal Rus Pavel Jablšček patentirati električno svetilko, pri kateri je s pomočjo električnih isker indukcijske tuljave razgrel ploščice iz kaolina in jednakih substanc in potem s tokom te tuljave jih ohranil v žarečem stanju. Nova ideja sicer — a ta električna svetilka se ni obnesla vsled slabega učinka in pa z bog raznih neprilik, katere so bile spojene z velikim tokom naponom, kateri je bil potreben za to novo izumljeno svetilko. Ta Jablščkova svetilka je le še zgodovinskega pomena. Ideja je bila izborna, samo pot do praktične izvršitve je bila napačna. Tvarine, katere je Jablšček vporabljal pri svojem izumu, bili so slabi prevodniki električnega toka. Tu se nahaja tedaj neka sličnost med Jablščkovo in dr. Nerustovo idejo. Dr. Nerust pa sam priznava, da mu Jablščkova patent ni bil znan, temveč ga je dovedlo le teoretično razmišljjanje pod prto z eksperimenti v laboratoriju do zaključka, „da so z ogljem ali drugimi kovinskimi prevodniki kot žareča telesa električne žarnice z dobrim efektom nemogoče, da bi pa bili s prevodniki drugega reda principalno mogoče“. (Dalje prih.)

Občinski svet ljubljanski,

V Ljubljani, 6. decembra.

Seji je predsedoval župan Hribar.

Obč. svet. Pavlin je poročal o podaljšanju vodovodnih cevij na Prule. Podaljšanje je važno, zakaj če se ne podaljšajo cevi, se utegne v novih hišah rabiti voda iz Ljubljance. Sklenilo se je odobriti podaljšanje in dovoliti za to 1800 gld.

O upeljavi vodovoda v mestno hišo v Gradske ulice št. 16 je poročal isti poročevalci, in se je dovolilo v to svrhu 179 gld.

Obč. svet. Plantan je potem utemeljil svoj samostalni predlog v zadevi preuredbe južnega kolodvora in prevažanja vlaka v nivelu Dunajske ceste. V tej zadevi se je odposlalo že svoj čas na pristojni mestni primerno peticijo. Vsled tega so se vršili zaupni dogovori, dne 2. septembra 1897 se je vršila enketa, pri kateri se je priznalo, da je treba ločiti osebni in tovorni kolodvor ter zvišati tir na Dunajski in Martinovi cesti. Župan je po raznih družih korakih predložil načrt, ki ga je izdelal inžener Losa, ter — ko ta načrt ni bil sprejet — zopet drezal, da južna železnica izdelala načrt preuredbe južnega kolodvora. Dne 7. avgusta je južna železnica predložila načrt, a minister je sporočil, da teh načrtov ministrstvo ni odobrilo, da je ukazalo izdelati nov načrt, in da se bode, ko bodo ti načrti odobreni, vršila komisija Železniško ministrstvo ima resno voljo odpomoči, toda južna železnica zavlačuje vse, dasi so pritožbe splošne, in nedostatki jako veliki. Ker ima prebivalstvo pravico zahtevati odstranitev obstoječih nedostatkov, je predlagal obč. svetnik Plantan, naj se naroči županu, da stori vse potrebne korake, da bo ministrstvo odločilo, da mora južna železnica takoj izdelati potrebne načrte.

Župan Hribar je pojasnil, da je, ko se je zadnjič mudil na Dunaju, videl dva načrta, ki jih je južna železnica predložila. Oba sta nesprejemljiva, in ker se je bati, da bo južna železnica stvar zopet zavlekla, je stavljeni predlog jako umesten. Ko je še obč. svet. Kožak priporočal predlog s posebnim ozirom na Martinovo cesto, je bil isti sprejet.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dalje v prilogi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. decembra.

Iz občinskega sveta. Občinski svet ljubljanski sklenil je v sinočni tajni seji, da se pri mestnem magistratu ustanovi služba konceptnega praktikanta extra statum. Ob jednem se je ta služba podelila g. Miljutinu Zarniku, dosedaj konceptnemu praktikantu pri tukajšnjem c. kr. finančnem ravnateljstvu.

Prepir na Slovenskem. Na zadnjem shodu političnega društva „Edinost“ v Trstu se je govorilo tudi o „prepiru na Slovenskem“. Govorila sta o tem poslanca dr. Luginja in Spinčič, in sicer — kar se pri njih ob sebi umije — s potrebnim obzirnostjo na vse strani in z vsem taktom. Gospod dr. Luginja je obžaloval „prepir“ na Kranjskem in še bolj prepir na Goriškem, ki je provzročil odstop grofa Coroninija, in vsled katerega se je batil še drugih posledic. Zastopal je stališče, da bi morali gg. dr. Gregorčič, dr. Tuma in Gabršček hoditi in delovati skupno ter jih je prosil, naj si podajo zopet roke, ali da se boj vsaj omeji. Gospod Spinčič je rekel, da je na Kranjskem sam osebno poskušal, ako bi se dalo pomiriti prepirajoče se stranke, a prepričal se je, da je težko kaj storiti. Mej tem je nastal prepir na Goriškem. Izrekel se je za to, naj shod izreče svoje obžalovanje na prepiru ter pokliče prepirajoče se brate, naj misijo na skupni blagor vsega naroda, ter pristavil, da si na Kranjskem obeta malo uspeha od tega koraka, ker smo ločeni po načelih liberalizma in klerikalizma, katera pojma po mnenju g. Spinčiča nimata v našem narodu korenike, ampak sta iz tujine prenešeni bilki. Končal je s pozivom, naj si goriški Slovenci, ako že ni mogoče skupno delo, vsaj delovanje razdelijo. — Rekapitulirali smo izjavo spoštovanih istrskih poslancev, že ker imata kot resna politika in ugledna moža pravico zahtevati, da tudi naši čitatelji izvedo niju mnenje, dasi se s tem mnenjem ne strinjam. Gospoda poslanca menita, da je načelni boj, ki je vladal na Kranjskem „prepir“, ki se da lepo čez noč poravnati. Temu pa ni tako. Stališče, s katerega presojata oba gospoda „prepir“ vsaj na Kranjskem, je napačno. Klerikalizem je provzročil boj in temu ne bo konca, dokler ne bo premagan jeden nasprotnik. Mi trdno upamo v zmago svojih idealov, in to nam bo dajalo poguma, da nadaljujemo, zlasti ker vemo, da je klerikalizem največja nesreča za slovenski narod.

Dopolnilna deželnozborska volitev na Goriškem namesto grofa Alfreda Coroninija je razpisana in se bo vršila dne 3. januvarja leta 1900. v Gorici. Coronini je zastopal v deželnem zboru prvi (slovenski) volilni okraj veleposestva. Dopolnilna volitev za državni zbor še ni razpisana.

Iz klerikalnih konsumnih društev. „Trgovsko in obrtno društvo“ je opozorilo svoje somišljenike na določbo § 14. zakona z dne 9. aprila 1873, drž. zak. št. 70, po kateri morajo pri vsakem društvu imeti zadružni register, ki mora biti vsakemu na vpogled, kdor ga hoče videti, naj je člen dotedne zadruge ali ne. Vsled tega so nekateri gospodje pregledali te registre in iz njih so posneli, da se pri vseh zadrukah vprizarja isti „švindel“. Pri vseh zadrukah je samo nekaj malo členov, ki imajo deleže, ogromna večina pa je vplačala samo vpisino. Ti niso členi, a vendar veljajo za take. Najlepše je seveda to, da vlada, čuvrica zakonov, o tem nič ne ve in se za to nič ne zmeni. Čemu pa imamo zakone, ako jih sme vsak kaplan teptati? In čemu imamo vlado, če se ne briga za to, da bi se ti zakoni tudi izpolnjevali? — Dočim so pri nekaterih zadrukah brez posebnega obrazljivanja dovolili vpogled v zadružni register, se to na Igri ni zgodilo. Kaplan Mauering je trem gospodom sporočil, da z nečleni nima nič opraviti, in da jim registra ne pokaže. „Trgovsko in obrtno društvo“ je to naznalo glavarstvu, in smo radovedni, kaj to stori.

Shod krščansko-socialnega dežavnega na Dunaju, sklican v namen, da se zasnuje skupna organizacija pod komando na podlagi binkošnega nemškega programa stojecega dr. Luegerja, se nikakor ni izvršil tako sijajno, kakor bi rad „Slovenec“ natvezil svojim bralcem. Nasprotano. Bil je precej klaver. Konstatovalo se je, da 1. 1897. izvoljeni akcijski odbor

ni prav ničesar delal, za kar so mu zborovalci izrekli zahvalo in priznanje. To je dovolj značilno in bi ne bilo treba ničesar več dodati. Toda ker je „Slovenec“ krščanskim socialistom o tem shodu povedal samo to, kar mu je kazalo, vse drugo pa previdno zamolčal, hočemo vendar pojasniti vsaj jedno točko. Na shodu je namreč prišlo do ostrega konflikta med čistimi klerikalci, združenimi v znanih „Gesellenvereinen“, in meji krščanskimi socialisti. Krek je stal na strani klerikalcev in proti krščanskim socialistom, kar se je pokazalo pri razpravi o strankarskem davku. Prvi povod je dal antisemitizem. „Deutsches Volksblatt“, torej pristen krščansko-socijalnem listu, poroča, da so klerikalci hoteli preprečiti, da bi bil shod nastopil proti židom, a da so se naposled udali. Drugi povod prepira je bil strankarski davek. Katoličani so pri ti priliki povedali, da nimajo nič zaupanja v krščanske socialiste, ti pa so klerikalcem brali levite, češ, da je njihova organizacija le karikatura in v posmeh. Vihar je bil tak, da je poslanec Axman hotel zapustiti dvorano. „Deutsches Volksblatt“ pravi, da je bil zadnji čas, da se je klerikalcem povedalo, kaj se o njih misli in da bi bilo najbolje, če se resnični krščanski socialisti popolnoma ločijo od klerikalcev. Ako se povemo, da je poslanec Prochazka poročal o skupni organizaciji, a izjavil, da še nikakor ne strinja z nasveti, povedali smo menda dovolj o tem prvem poskusu, združiti vse krščanske socialce brez ozira na narodnost v jedno samo politično stranko.

Narodna čitalnica v Ljubljani piredi v soboto, dne 9. t. m. v veliki dvorani „Narodnega doma“ veliko veselico s sodelovanjem vojaške godbe in slavnega trgovskega pevskega društva z nastopnim vzporedom: 1. Nigli: Koračnica po motivih iz Lisinskega opere „Porin“; 2. A. Thomas: Ouverture k operi „Raymond“; 3. Kittl: „Šablenka“, poje moški zbor; 4. V. Parma: „Spomini na Bled“, valček; 5. „Same za preke“, gluma v jednem dejanju, spisal V. Friedrich; 6. P. Mascagni: Intermezzo iz opere „Cavalleria rusticana“; 7. Rezek: „Gertrud“, serenada (za harfo); 8. Japonski ples, proizvaja osem dam; 9. Komzák: „Za dušo in srce“, potpourri; 10. a) „Megllica“, b) „Prišla bo pomlad“, narodne pesmi, poje moški zbor; 11. Ivanovici: „Brodarjeva hčerka“, valček; 12. B. Smetana: Velika fantazija iz opere „Prodana nevesta“; 13. A. Foerster: „Napitnica“, poje moški zbor; 14. Gretsch: „Srce moje“, pesem za dva roga; 15. Marenco: Polka in galop iz baleta „Excelsior“. Vstop dovoljen je členom, po njih vpeljanim gostom, gg. dijakom in prostovoljcem. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— † J. Perdan. Dodatno k včerajšnjemu poročilu o pogreb t. g. Perdana dostavljamo, da je pelo slovensko trgovsko pevsko društvo dve žalostinki in sicer eno pred pokojnikovo hišo, eno pa v cerki sv. Krištofa; pevsko društvo „Slavec“ pa je pelo na gomili.

Za mestne uboge. Umrl trgovec in hišni posestnik A. L. Winkler volil je za mestne uboge v Ljubljani znaten znesek 200 goldinarjev.

Miklavžev večer „Narodne čitalnice“ v Postojini vršil se je, kakor običajno druga leta, prav dobro. Spodnji prostori hotela pri „ogrski kroni“ bili so prenapolnjeni. Petje vodil je učitelj gospod Levstek, za katero mu gre posebna hvala, zakaj mladina pela je res izvrstno. Jako zanimivo bilo je gledati krdelo mladih vojakov, kateri so jako dobro svojo ulogo igrali, hvala za to gre največ voditelju g. L. Fettichu. Pa tudi drugi so svojo ulogo izvrstno igrali. Posebno „Mefisto“ in njegova dva tovariša so se kaj dobro obnesli, tako da je bilo občinstvo jako zadovoljno s tem večerom, ker itak je zelo malo zabave v Postojini.

Občni zbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Petru na Krasu, ki se je moral vsled nesklepčnosti dne 19. novembra preložiti na dan 3. decembra, vršil se je ob zelo pičli udeležbi v gostilni g. J. Korošca v Št. Petru. Izmed okroglo 80 udov je prišlo k zborovanju le 10, in da ni bilo nekaj gostov iz Postojine in Zagorja, bilo bi zborovanje zelo klaverno. Komur je znano, koliko navdušenja je bilo videti za podružnico pred dobrim letom o priliki njene preroditve, tega mora boleti srce ob pojavih

mlačnosti in nasprotovanja. Razpad podružnice je obžaloval tembolj, ker je bila vsaj v preteklem letu dokaj delavna in je nabrala za glavno družbo lepo svoto. — O zborovanju samem naj se omeni le to, da je bilo delovanje podružnice v preteklem letu povoljno, kar je razvidno iz dejstva, da se je poslala glavni družbi svota 250 gold. Odbor se je z vzklikom izvolil dosevanji, in sicer: J. Korošec, predsednik; kurat J. Zupan, podpredsednik; žel. uradnik J. Stroj, tajnik; trgovec F. Špilar, blagajnik; nadučitelja M. Kalan in K. Javoršek, odbornika. Po končanem vzporedu čuli smo dva izvrstna govora. V prvem je g. L. Špilar grajal postopanje nekaterih družbenikov, ki se zborovanja le zato niso udeležili, ker jim ni ugajal lokal. Gospod kurat J. Zupan pa je naglašal potrebo sloga v družbi, omenjajoč, da bodo Slovenci z družbo živeli, a ž njo tudi padli. — Omeniti je še, da si je pridobil za ugoden denarni uspeh največjih zaslug gospod J. Stroj, železnični uradnik, ki se ni ustrašil ne truda in ne stroškov, ter je po oddaljenih vaseh pobiral udnino, in s tem mnogo koristil. Bodi mu na tem mestu izrečena zahvala.

„Zagorski Sokol“ je tudi letos priredil v prostorih gosp. P. Weinbergerja „Miklavžev večer“, ki se je povsem dobro obnesel. Obdarovanih je bilo okolo 200 otrok — a tudi odraslim sta Miklavž in Lucifer skrbela za zabavo. Vsem, ki so s sodelovanjem, prispevki in darili pripomogli k sijajnemu uspehu, zlasti pa kupcu gospodu Müllerju in učitelju g. Mallyju izreka odbor tem potom imenom obdarovanih otrok najiskrenejšo zahvalo.

70letnica dr. Benjamina Ipvaca bo praznovana jutri, v petek akademično društvo „Triglav“ v hotelu „Triest“. Velenodlčni slovenski komponist, ki je zložil nebroj priljubljenih pesmi in tudi dve popularni spevoi „Tičnik“ in „Teharski plemiči“ zaslubi, da se ga spominja pri tej priliki ves slovenski narod, želeč mu še mnogo, mnogo let!

Srečni Maribor! Sedaj je tudi idilično mesto ob Dravi dobito svoj Bismarckplatz. Lepše s tem ne postane. Tuji bodo pač pisano gledali, če bodo zapazili, da je v mestu, ki se ponaša z Bismarckplatzom najlepše poslopje slovenski „Narodni dom!“

Pri ljubljanskem deželnem sodišču bodo prihodnje leto štiri redne porotne sesije, in sicer se prične prva dne 5. marca, druga dne 5. junija, tretja dne 3. septembra in četrta dne 3. decembra 1900. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu pa se prične prva porotna sesija dne 24. februarja, druga dne 14. maja, tretja dne 27. avgusta in četrta dne 19. novembra 1900.

Zgodovinske hiše zadnji del bo v kratkem porušen. In to je Štrukljeva hiša v Kolodvorskih ulicah, v kateri je bila stará znana gostilna „pri združenju“ ali „pri Bitencu“, tja so zahajali svoje dni odlični slovenski možje, med njimi tudi pesnik dr. Prešern. Gostilna se je sedaj preselila v krasne prostore nove Štrukljeve hiše. Tako izginjajo stare zgodovinske hiše s površja kot žrtve regulacije ljubljanskega mesta. Lani je padel Aurov „vagon“, zdaj pa Štrukljeva hiša.

II. promenadni koncert v „Narodnem domu“. Jutri, v petek, 8. decembra ob 4. uri popoldne bo v Sokolovi dvorani „Nar. dom“ II. promenadni koncert popolne vojaške godbe pod osebnim vodstvom g. kapelnika. Na vsporedu je osem velikih točk iz oper Thomase, Gounoda, Smetane in Zajca ter nekaj drugih lažjih skladb Jovanovicija, Hellmesbergerja, Christophera in Komzáka. Vstopnina 30 kr. za osebo; otroci so prosti. I. promenadni koncert je napolnil dvorano z najlegantnejšim občinstvom docela; upamo, da bode tudi jutri tako! Bogati vspored in dobra posrežba g. restavraterja privabita gotovo lepo število obiskovalcev.

Porotne obravnave. Včeraj vršila se je pri tukajšnjem deželnem sodišču obravnava proti 25 let staremu tesarskemu pomočniku Ivanu Petkošu iz Rečice in 30 let staremu čevljaru Mih. Dobravcu iz Zaspa, katera sta bila obtožena hudo delstva uboja. Dne 8. septembra letos bil je „pri Ferjančku“ na Rečici ples, katerega se je udeležilo mnogo fantov iz Rečice in Grada. Nastal je prepir. Vsled zabavljanja fantov iz Grada odšla sta obtoženca iz gostilne ter se dogovorila, da bodo omenjene fante napadla in nabila. Petkoš ob-

orožil se je s cepcem, Dobravec pa z gnojnimi vilami, ter sta pri Dečmanovi hiši, za zidanim stebrom skrita, čakala, da pridejo fantje res prišli; obtoženca sta jih iznenada napadla ter prizadejala Matevž Pavlič tako poškodbe, da je le-ta še isto noč umrl; Tomaž Majer pa je bil težko ranjen. Ker so porotniki krivdo potrdili, obsodilo je sodišče Miho Dobravca na pet let in pol leta, Ivana Petkoša pa na pet let težke ječe, poostrene z jednim postom mesecno in trdim ležiščem v temni celici dne 8. septembra vsakega kazenskega leta.

V ljubljanski bolnici je umrl gostilničar Anton Šiler iz Zaspa pri Gorjah vsled ran, katere mu je bil zadal neznan tat, ki ga je Šiler iz svoje hiše dne 26. m. preprodil in ga potem skušal ujeti.

Utonil je 83letni posestnik Josip Miklavčič iz Trebnje gorice. Namenjen v Videm, je zgrešil vsled teme pot in zašel v Krko. Ko so mu ljudje prihiteli na pomoč, je bil že mrtev.

Ura na „Mestnem domu“. Na stolpu „Mestnega doma“ bo v kratkem prirejena transparentna ura. S tem se bo ustreglo želji tamošnjega prebivalstva tembolj, ker je v Ljubljani razmerno le malo javnih ur.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26. novembra do 2. decembra kaže, da je bilo novorjenec 18 (= 26.73 %), mrtvorojenec 1, umrlih 17 (= 25.24 %), mej njimi so umrli: za otročico 1, za vratico 1, za jetiko 5, vsled mrtvoudu 2, za različnimi boleznimi 8. Mej njimi je bilo tujev 5 (= 29.4 %), iz zavodov 9 (= 52.9 %). Za infekciozni boleznimi so oboleli, in sicer za otročico 1, za škarlatico 1, za tifuzom 5, za vratico 1 oseba.

Fotografiranje vladarjev. Največkrat se da fotografirati angleški prestolonaslednik, princ Waleski. Za vsako novo obliko si da napraviti novo fotografijo. Zato je njegovih slik na tisoče. Takoj za njim pride nemški cesar, od katerega je samo v prometu nad 600 različnih fotografij. Cesar študira svoje poze v zrcalu. Nizoemska kraljica Viljemina bi se najrajši fotografirala vsak dan. Takisto ima rumunska kraljica nebroj svojih slik. Naš cesar ljubi na slikah naravno držanje telesa. Ruski car pa je bajč sila nervozen. Mesto njega fotografirajo vojvoda Yorškega, ki mu je sličen kakor krajcar krajcarju. Nered se fotografira turški cesar. Največ slik pa se proda na leto Leva XIII., baje okoli 18.000 komadov.

* „Plodnost“. Najnovnejši roman Emila Zole dokazuje silno nevarnost, ki preti Franciji, ker se brani ondi od prvega milijonarja do zadnjega dñinara vsakdo otrok. Te dni je naznani uradni list poročilo trgovskega ministra o ljudskem stanju leta 1898. Poročilo kaže, da je bilo leta 1898. samo 843 933 otrok rojenih, torej za 15.174 manj kakor leta 1897. Veliko število je seveda med temi novorjeneci pomrlo, tako da je prirastek še mnogo nižji. Umrlo pa je 1. 1898. za 59.054 ljudi in več kakor leta 1897, namreč 810.073 ljudi. Rabilo se je torej le 33.860 ljudi več kakor jih je umrlo!

* **Naročen umor med sorodniki.** 19-letnega dijaka Elemerja Papa je umoril po naročilu posestnika Bele Papa njegov bratranec Zoldan Papa, češ, da bodo potem edina dediča posestnika Julija Papa, ki premore več 100.000 gld. Zoldan Papa ni imel poguma, da bi sam umoril bratranca Elemerja, nego je iskal morilca. Najprej je nagovarjal nekega brivca, ki pa ni hotel sprejeti takega naročila. Pastir-ovčar Miha Zoldič pa se je dogovoril s Zoldanom Papom ter ustrelil Elemerja z dvema strelnama, ko je Zoldan zvabil Elemerja v zasedo. Oba morilca so zaprli in se bo vršila obravnava v Szatmarju na Ogrskem.

* **Pokojni Bismarck slovanskega pokolenja.** Poljak Vinko Wawrowski iz Slavne piše v „Goču Wielkopolskim“, da so bili Bismarkovi pradedje Slovani, ki so živeli v okolici današnjega Berolina in so se zvali Biesi (t. j. hudi), ki so imeli svoje plemstvo. Vsak Bies se je zval Bies iz Marke. Iz besed „Bies“ in „Marka“ je nastalo ime Bismark. V arhiv Berolina je več Bismarkov, ki so vsi germanizovani Biesi iz stare Marke (Marhije).

* **Eleonora Duse za kulisami.** „Neue Freie Presse“ je prinesla iz peresa svojega gledališkega poročevalca daljši spis o vedenju slavne italijanske igralke Duse za kulisami in med premori. Poročevalec piše med drugim: Mnogo velikih umetnikov in umetnic je opazoval pisek teh vrstic za kulisami, toda še nikdar ni zapazil tolikega navdušenja, tolikega vglobljenja, toličnega popolnega vmlislenja v ulogu. Duse ne pozna zavisti, skuša vsakemu soigralcu pomagati k vspebi ter ne vidi popolnega efekta le v svoji igri, nego v ensembleu. Dočim pazi Sarah Bernhardt vedno le na to, da stoji sama v ospredju in da njene figure ne pokriva noben soigralec, stopi Duse večkrat nazaj, da prepusti tovarisci ali tovaršu boljšo pozicijo. Da ostane v razpoloženju, zahteva za odrom popoln mir. Še nikdar nisem videl za kulisami tolikega miru kakor na večerih, ko igra Duse; od gledališkega mojstra do zadnjega delavca stopa vse po prstih, nihče ne govorí glasne besede in ako je potrebna sprememba se izvrši točno in brez hrupa. V gledališču prihaja Duse 10 min. pred 7. uro. V 10 minutah je napravljena in naličena. Potem ponavlja ulogo, pregleduje oder in rezerve ter celo poskuša z nekaterimi igralci nekatere prizore. Po igri pije čaj in gre takoj leč. Po vsakem nastopu mora počivati dva dni, tako je utrujena.

* **Sneg na Dunaju.** Minole dni so imeli na Dunaju in po okolici silen vihar s snegom in dežjem. Močna burja je metala ljudi ob tla, prevračala vozove in trgala s sten vse, kar se je dalo. Tudi brzovnih žic je potrgala burja mnogo.

* **Čuden slučaj.** Iz Tolne poročajo, da je padel ondi 14 let star deček, ki je že od rojstva bebec, z drevesa in se pobil na glavi tako, da so ga prenesli nezavestnega v hišo. Ko se je zopet zavedel, je bil — pameten. Govoril je popolnoma razločno, se spomnil stvari, katerih so ga dodelj zmanjšili, ter dobil prav dober spomin za računstvo. „Agr. Tagbl.“ piše, da vzbuja ta slučaj veliko zanimanje med zdravniki ... Vpraša se le, če ves slučaj ni — laž!

* **Kodanj brez luči.** Radi požara je te dni v Kodanju ponoči ugasnila električna razsvetljava in po vsem mestu je zavladala temo. Veliko škodo so imele zategadelj zlasti tiskarne in drugi obrtni zavodi. Luči ne bodo imeli v Kodanju še par dnij.

* **Kako je pal kalif Mahdi?** Angleški častniki iz Wingatejeve armade, ki je porazila in pobila vojsko Dervišev in njih vladarja, kalifa Mahdija, pripovedujejo, da je Mahdi, videč, da je izgubljen, sedel na ovčjo preprogo na tla, njemu na desno in levo pa njegovi emirji. Streli so zadeli Mahdija v glavo, v srce, v roko in nogo. Emirji in njihov vodja so umrli takoj. Čete Wingateja so drle preko njihovih trupel ter jih pohodile in povozile. Šele po bitki so našli mrtve.

* **Zverinskemu počenjanju beraške družbe** so prišli pred kratkim na sled v nekem kraju na južnem Ruskem. Dognalo se je namreč, da je ta beraška družba kradla otroke in jih na strašen način počabilo za svoje namene. Hotela je s počabiljenimi otroci buditi sočutje in polniti svoje žepi. V neki samostanski cerkvi je med dvema takima lopovoma stalo slepo dekletce ter milo prosilo miloščine. Neka kmetica ji podari denar z besedami: „Moli zame“. V tem trenotku pa dekletke spozna svojo mater po glasu, ki jo je seveda takoj rešila iz rabljevih rok. Nesrečni otrok je potem pripovedoval, da so mu berači na silovit način potisnili vojaške gumbe v oči in tako oslepili. Berače so zaprli.

* **Ušesi odrezala ljubimcu.** 21letna Danica Mažič v Grabovcih na Hrvatskem je krasno, črnočrno dekle. Mladi Slavko Vladislavljević, čvrst in lep kmetski sin, se je zaljubil v njene oči in bil je uslušan. Ker se nista mogla poročiti — pri hiši so bili še trije Slavkovi starejši oženjeni bratje — je šla Danica k Slavku brez blagoslova in je ostala pri njem mesec dñi. Ljubimčevi bratje pa se z Danico niso razumeli, zato je zapustila Slavka in se vrnila domov. Kmalu pa sta se ljubimca zopet domenila, da drug brez druzega ne moreta živeti, in Danica je šla zopet k Slavku. Toda tudi to pot so jo pregnali bratje iz zadruge. Danica se je vrnila znova domov, ali oče jo je zapobil. Par dñi se je potikala po drugih hišah, končno pa jo je

oče zopet vzel pod streho. 14. oktobra je ginal Slavko čredo ovac mimo hiše njenega očeta in matere. Danica ga je poklicala k sebi na dvorišče in mu dala polovico jabolka. Nakrat je pritekla njena mati, zgrabiла Slavka za glavo in zaklicala: „Danica, reži, sicer mi uide!“ In Danica je odrezala ljubimcu obe ušes! 1. t. m. sta bili obe ženski pred sodiščem v Mitrovici obsojeni in sicer Danica na 4letno, njena mati pa 2letno jejo.

Književnost.

— „Slovenka“. Glasilo slovenskega ženstva. Vsebina 24. zvezka: Mokriška: In vendar . . . (pesem). — Desimira: Veče (pesem). — I. Potapenko: Prepozno. — Kristina: Spomini (pesem). — Ebin Kristan: Pogum. — Vrhovski: V kupeju. — Kristina: Za pogreb . . . — Ivan Hoić: Rusija. — Mokriška: Ivéz pesem. — Književnost in umetnost. — Razno. — Doma.

— **Slovensky Přehled.** Vsebina 3. zvezka je ta-le: Fr. Kvapil: Z polské poesie. Andrzej Niemojewski. Adolf Černý: V údolí Resie. Wladyslaw Mickiewicz: Karolina Jaenischova. K. Štěpánek: Aleksej Konstantinovič Tolstoj a jeho trilogie. Ludvík Kuba: Dojmy z Dalmacie. Z Petrohradu. Ze Srbska. Z Poznaně. Slované severozápadní. Slované východní. Jihoslován. Posudki a oznamy.

Telefonična in brzovarna poročila.

Dunaj 7. decembra. V današnji seji poslanske zbornice je Dvořák nujno predlagal, naj se razveljavlji cesarski patent sodni oblasti političnih uradov. Podpredsednik Pientak je naznani, da pride ta predlog koncem seje na razpravo. Potem se je nadaljevala razprava o zakonu glede razdelitve užitnin. Govorila sta Maštala in Formanek, a bržčas pride tudi še Menger na vrsto.

Dunaj 7. decembra. Mej današnjo sejo poslanske zbornice je sredi dvoarne prišlo do tako ostrega konflikta mej načelnikom nemške katoliške stranke dr. Katrenom in mej načelnikom budgetnega odseka dr. Žáčekom. V pričo raznih levičarjev je Kathrein napadel Žáčka, trdeč, da je izvrševalni odbor desnice sklenil, da pride budgetni provizorij danes zvečer in v soboto na razpravo v budgetnem odseku, dočim je Žáček rekel, da se je sklenilo, naj bo seja danes zvečer in v ponedeljek po dnevi. Žáček je očital Kathreinu, da je govoril vedoma nerensko. Poklicana sta bila Bilinski in Pacák, ki sta potrdila, da ima Žáček prav.

Dunaj 7. decembra. Radovednost glede postopanja Čehov narašča. V vladnih krogih je nastal strah, da utegneta zakon o kvoti in zakon o razdelitvi užitnin biti odklonjena, ker levica neče zanje glasovati.

Dunaj 7. decembra. Clary je včeraj in danes opetovan konferiral z raznimi voditelji levice poljskega kluba in nemških klerikalcev.

Dunaj 7. decembra. Češki klub je danes sklenil, obstruirati budžetni provizorij.

Dunaj 7. decembra. Poslanec Biankini je naznani českemu klubu, da je pripravljen, imeti 13 ur trajajoč obstrukcijski govor.

Dunaj 7. decembra. Govorce, da se začno meseca januvarja nova spravna posvetovanja, so zgod kombinacije. Doselej ni v tem oziru čisto nič gotovega.

Praga 7. decembra. Češkim listom dohajajo z vseh strani pozivi, da naj češki poslanci začno odločno obstrukcijo.

Praga 7. decembra. Povodom zmage v Litovelju je Čehom brzovarno čestito tudi mnogo odličnih oseb iz Rusije, mej njimi general Komarov.

Lvov 7. decembra. Pogreb dr. Smolke se je vršil ob ogromni udeležbi

občinstva. Krsto so nosili dijaki. Pogreba so se mej drugimi udeležili minister Chlédowski, namestnik Pininski, deželni maršal, generalitet, dr. Fuchs z državnimi poslanci, poljski in maloruski deželni poslanci. Na grobu so govorili predsednik Fuchs, poslanca Janda in Weigel, župan Ivovski Malachowski in zastopnik vsečilišča.

Budimpešta 7. decembra. „Budapesti Hirlap“ poroča o interviju z nekim državnikom, katerega cesar večkrat za svet vpraša. Cesar mu je rekel, da imajo Madjari samo jedno Hrvatsko, v Cislitvanski pa da jih je deset. Lahko je mogoče, da bo treba v Cislitvanski absolutistično vladati. Madjari se motijo, če misijo, da bi ne bilo mogoče na Ogrskem ustavno, v Cislitvanski pa absolutistično vladati. Če bi Češka zadobila tisto samostalnost, kakor jo ima Hrvatska, potem bi postal razmerje mej Češko in Cislitvansko tako, kakor je mej Hrvatsko in Ogrsko. Jaz pa bom rajši imperator, je rekel cesar, kakor da bi privolil v to.

Berolin 7. decembra. Še nepotrijene vesti javljajo, da je Mafeking kapituliral.

Kolonija 7. decembra. „Köln. Ztg.“ poroča, da prodirajo Buri vedno dalje v Kaplandijo. Posledice angleškega ne razumljivega vojskovanja so cutne. Pričakovati je splošne ustaje. Buri namejavajo najprej zavzeti Mafeking, Kimberley in Ladysmith, potem pa Angležem ponuditi mir. Če ga ne sprejmo, uprizore ustajo v celi Kaplandiji.

London 7. decembra. „Times“ priznava, da so razmere v Ladysmithu obupne. Primanjkuje živil, mnogo vojakov je bolnih.

London 7. decembra. Ker so Buri razstrelili Frere-most, skušajo Angleži po ovinkih priti v Ladysmith, a listi priznavajo sami, da se Ladysmith ne bo mogel držati toliko časa, da mu pride general Buller na pomoč.

London 7. decembra. Buri so tri velike topove postavili na neki grič nad Ladysmithom in so 1. in 2. t. m. neprestano bombardirali mesto in utrdbe. Škoda je velika. Pričakovalo se je, da pride do naskoka, a to se ni zgodilo.

Narodno gospodarstvo.

— **Banka „Slavija“.** Iz poročila banke „Slavije“ povzemamo, da je bilo od 1. januarja pa do konca oktobra 1899. v življenskem oddelku predloženo 3841 oglasil, glasečih se na zavarovani kapital 10 m ilj. 718.432 K. Zavarovanih kapitalij za slučaj doživetja in smrti bilo je v tej dobi izplačano za K 783.939.66. — Reserve in fondi iznašajo koncem 1. 1898. K 19 milj. 171.272.34. — V celiem je bilo izplačano K 59.820.139.96 kapitala. 10% dividende izplačalo se je členom 611.884 K 30 h. Banka „Slavija“ utemeljena v smislu vzajemnosti sklepa po najugodnejših zavarovalnih pogojih zavarovanja za slučaj smrti in doživetja, dote otrokom, penzije itd. Navedeni uspehi dokazujojo, da slovansko občinstvo praktično uporablja geslo „Svoji k svojim“ ter da daje prednost renomiranemu domačemu zavodu pred tujimi zavarovalnicami. Pojasnila in tarife razpošilja gratis generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gospodske ulice, 12.

Poslano.*
Odporno pismo g. J. Lavrenčiču, dekanu v Šmartnem pri Litiji.
Znano mi je, da odklanjate pismo Vaših tukajšnjih faranov, saj ste nekoč na neko pismo storili opazko: „Šmarčani iz gotovih razlogov občujemo samo ustmeno“. Razlogi mi sicer niso znani, a znano mi je samo to, da z Vami do nervoznosti občutljivim človekom se mirnim potom kaj resnega dogovoriti je tako težko. Oprostili mi boste toraj, ako ne strpmo to pot, zakaj česar je, srce polno . . . Toraj k stvari. Gospod dekan vprašal bi Vas kako rad, ako se še spominjate neke jako burne občinske seje, šlo se je za zelo malenkostno stvar?! Vprašal bi Vas, niste li meni v obraz zabrusili, kako pomenljive bese: „Jaz se budem maščeval nad Vami“!! Nisem li jaz na to storil opazko, da se to ne strinja z Vašim dostenjanstvom? Niste li potem ta izrek v toliko popravili: Ne mislim tako, a jaz se budem maščeval nad „stvarjo“! Bil bi jaz na to slučaj cisto pozabil, ako bi ne bila sledila

dejstva. Ali še veste, kako neobhodno potrebna je bila vožnja pot ob moji hiši za odkladanje stavbenega kamna, akoravno je bilo ob poti več ko zadostiti prostora?! Ali še veste, kako sem Vas prosil, naj se mi vožnja pot ne ovira ter naj se kamen ob zidu sklada, a vkljub temu ste ukazali voznikom pot čisto obložiti. Ne vajen procesov vredil sem pot na svoje stroške; a kaj je temu sledilo? Nebroj mi natvezenih ogledov in tožb. Jel sem mislite, da so to tiste „stvari“, o katerih ste morda govorili. „Stvar“ je bila tudi morda moja dravnica, katere odstranitev z „mojega“ prostora ste takoj zahtevali. Ali je bil morda tista „stvar“ kos ničvrednega lesa, kateri je prišel po nevednosti mojega hlapca na bližnji „cerkveni“ svet, in kar me je stalo globo 50 gld?! Ali tisti 58 kvadratnih metrov nesrečne zemlje, katere pridobitev me je stala neizmernih denarnih žrtv in katere vporabo ste mi hoteli z dragimi procesi preprečiti? Pa menda ne spada k taistu stvari tudi lantska „Martinova nedelja“. Naša vas se do sedaj še ni mogla ponositi z občinskim redarjem ker vzdrževanje taistega bi presegalo naše moči, zategadelj zavladal je veliki nered po Vašem imenu. Tam ste hoteli Vi opomoči, da odredite v prvi vrsti nedeljski počitek. Najeli ste toraj Vašega zaupanca, in pričelo se je nedeljsko patruliranje. Kaj prva nedelja prinesla? Vam je zaželen uspeh! Zasledili ste takoj, da jaz ne vzdržujem nedeljskega počitka, in — storila se je proti meni ovadba. S kakim uspehom dobro veste naj dosegli ste svoj namen! Sedaj Vas pa vprašam ste li pri taistu ovadbi postopali pravično ali krivično? Vi ste dobro vedeli, da pri nas v naši vasi z oddaljenjem prebivalstvom, ki sploh samo ob nedeljah v vas zahaja in je ves promet od nedelje dopoldan, ampak popoldan, celi popoldan izvršujemo. Vi ste bili tudi prepričani, da sta ostala dva trgovca tisto nedeljo, ko ste me ovadili ravno tako imela tisti dve ob mene zahtevani, počitni uri trgovine odpre ter obrat izvrševala kakor druge nedelje, a onih niste ovadili! Vi dobro veste, da se ni, odkar nedeljski počitek obstoji, nikdar od nikogar dopoldan, ampak popoldan izvajjal!

Vi dobro veste, da jaz od tistega časa radi nejasnosti in boječ se Vašega ponovljenja v pričetem delu tudi dopoldan ob gotovem času, nedeljski počitek izvršujem, med tem ko drugim trgovcem tega treba ni. Vi čisto dobro veste to, a ne popravite meni storjene krivice. Opozoril sem Vas v obletnici na vse to, a bilo, je povod, da ste me zopet na „piko“ vzel. Slednji pa še eno vprašanje! Kaj je pa to za ena „stvar“, da ste ravno taiste dvoje cerkvene vrata, h katerim pelje bližnja pot iz 4 vasi in mimo moje prodajalne zazidali? Kako da so Vam sedaj naenkrat nepotrebljene, aki bi priceli v cerkvi se nahajajoči zidarški odri pokali? To bi bila potem „stvar“ še hujšega pomena. Še dosti enakih stvari bi se Vam lahko naštele a dosti za danes. Edino, kar mi je še zabilježiti Vam svetujem, idite v se in videli boste, kaki sad je v tem malem času Vaš terorizem v nas rodil, ako se ne vzdržimate, se zaznamovat na varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici. 5 (59-16)

S potrebnim spoštovanjem
Ivan Rasboršek.
Darila.
Uredništvo našega listaso poslali:
Za Prešernov spomenik: Gpdč. Pepica Štrukljeva nabrala 50 K, katere so zložili Štrukljevi gostje ob priliku otvoritve nove gostilne nedogledne, aki bi priceli v cerkvi se nahajajoči zidarški odri pokali? To bi bila potem „stvar“ še hujšega pomena. Še dosti enakih stvari bi se Vam lahko naštele a dosti za danes. Edino, kar mi je še zabilježiti Vam svetujem, idite v se in videli boste, kaki sad je v tem malem času Vaš terorizem v nas rodil, ako se ne vzdržimate, se zaznamovat na varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici.

Avtirska specijaliteta. Na želodcu bolehači, ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seiditz-praska“, ki je preskušeno domačo zdravilo in uprava na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastičom uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštem povzetji razposilja to zdravilo vsak dan lekar nar. A. MOLL, c. in kr. dvorni zagalatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarjah na delni zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. — Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici. 5 (59-16)

Dobro domače zdravilo. Mej domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečino olajšoče in odvračajoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjev lekarne v Pragi izdeluje LINIMENT, CAPSICI COMP. prvo mesto. Cena je nizka: 40 kr., 70 kr. in 1 gld. steklenica in vsako steklenico je spoznati na znamen sidru.

Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec, prej znane tudi pod imenom Marijacevskih kapljic za želodec, so vsled svojega preizkušenega, izbornega, vzbudilnega in okrepevalnega vplivanja, pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v v

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 34.

Dr. pr. 972.

V petek, dne 8. decembra 1899.

Drugikrat v sezoni:

Od stopnje do stopnje.

Ljudska igra s petjem v štirih dejanjih in šestih ekipah. Poleg česke prireditve J. J. Stankovskega, Kapelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Rudolf Inemann.

Plagajica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/2.8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27. Prihodna predstava v nedeljo, dn. 10. decembra: Četrtnikat: „Dalibor“.

Meteorologično poročilo.

Tiskana nad morjem 3062 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetovi	Nebo	Predavina v 24 urah
6.	9. zvečer	734.0	3.5	brevzvet.	del. oblač.	
7.	7. zjutraj	730.7	0.0	sl.vzvzh.	oblačno	
2.	popol.	729.5	0.6	sl. vzhod	dež	0.0

Srednja včerajšnja temperatura 22°, normale: -0.4°.

Dunajska borza

dn. 7. decembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	99	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	98	"	90	"
Avtrijska zlata renta.	116	"	50	"
Avtrijska kronška renta 4%.	99	"	45	"
Ogarska zlata renta 4%.	116	"	50	"
Ogarska kronška renta 4%.	95	"	55	"
Avtro-ogrske bančne delnice	910	"	—	"
Kreditne delnice.	377	"	50	"
London vista.	120	"	82 $\frac{1}{2}$	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	"	05	"
20 mark.	11	"	79	"
20 frankov.	9	"	50	"
Italijanski bankovci	45	"	15	"
C. kr. cekini.	5	"	69	"

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Šrečko na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Zahvala.

Od vseh strani v najobilnejši meri nam došli dokazi toplega sočutja in prisrčnega udeleževanja mej dolgo boleznijo, kakor tudi povodom smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soprogona, oziroma najboljšega očeta, brata, svaka in strica, blagorodnega gospoda

Ivana Perdana

nalagajo nam dolžnost izreči najsrečnejšo in najtoplješo hvalo, katero prosimo priznano sprejeti.

Posebno izrekamo najprisrčnejšo hvalo za obilno udeležbo pri pogrebu, sl. prostovoljnemu gasilnemu društvu, katol. delavskemu društvu, društvu zidarjev in tesarjev, kakor vsem dobrim prijateljem pokojnika, ki so poklonili tako bogate vence, konečno sl. društvu „Slavcu“ in trgovskemu pevskemu društvu za petje ginaljivih žalostink. (2206)

V Ljubljani, 6. decembra 1899.

Žalujoča obitelj.

Razpis.

Na novo ustanovljenem otroškem vrtcu v Tržiču se razpisuje

Služba otroške vrtnarice

s 360 gld. letne plače.

Prosilke naj vlagajo svoje pravilno opremljene prošnje pri podpisanim vodstvu do 20. decembra 1899.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

NARODNI DOM.

V petek, dne 8. decembra 1899. leta

v Sokolski dvorani

II. promenadni koncert

popolne vojaške godbe

pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika.

Vspored:

1. Jovanović: Zvoki iz Orijenta.
2. Thomas: Ouverture iz opere „Mignon“.
3. I. pl. Zajc: Dvospev iz opere „Zrinjski“.
4. Helmesberger: „Serenada“, „Les pavillons“, koncertni točki za 3 vijoline.
5. Gounod: Fantazija iz opere „Faust“.

ODMOR.

6. Christoph: „Luftschlösser“, valček.
7. Smetana: Entréakt in sprevod kralja iz opere „Dalibor“.
8. Komzák: „Spaziergänge“, veliki potpourri.

Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina za osebo 30 kr. Otroci so prosti.

H koncertu vabi uljudno restavratér

(2207) L. Masaryk.

Znaten

postranski zasluzek

si lahko pridobě zanesljive osebe v vseh večjih krajih Kranjske, Primorja in Istre, ako prevzamejo dobro zavarovalno agenturo.

Ponudbe upravnemu „Slov. Naroda“ pod: „V. D. J.“. (2190—2)

Vsprejmem takoj ali pozneje spretnega

pisarja

z lepo pisavo.

Plača po dogovoru in zmožnosti.

Dr. Dragotin Treo
odvetnik v Postojini.

(2185—3) Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reißen v Steyr, v Lincu, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprili ob nedeljah in praznikih v Lincu. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reißen v Steyr, Linc, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Heba, Franzovce vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Osebni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Pribih v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osebni vlak z Dunajem via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovačkih varov, Heba, Marijineh varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osebni vlak z Dunajem via Amstetten, Karlovin varov, Heba, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Liencu, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak z Dunajem via Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak z Dunajem via Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Ob 1. ur 23 m. zjutraj, ob 2. ur 5 m. popoldne, ob 6. ur 10 m. zvečer. — Pribih v Ljubljano drž. kol. v Kamniku. Ob 7. ur 23 m. zjutraj, ob 2. ur 5 m. popoldne, ob 6. ur 10 m. zvečer. — Pribih v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. ur 56 m. zjutraj, ob 11. ur 8 m. dopoldne, ob 6. ur 10 m. zvečer. (1206)

— Odvod iz Ljubljane drž. kol. v Kamniku. Ob 7. ur 23 m. zjutraj, ob 2. ur 5 m. popoldne, ob 6. ur 10 m. zvečer. — Pribih v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. ur 56 m. zjutraj, ob 11. ur 8 m. dopoldne, ob 6. ur 10 m. zvečer. (1206)

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, tako se navrta njen deblo, ki jo od pamтивka znati kot najzvrstnejše lepotilo; tako se pa ta sok, po predpisu izumitelj pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznate luskine od polti, ki postane vsled tege čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožne pike ter mu daje mladostno barvo; polti poddeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge neznašnosti na polti. — Cena vrča z navodom vred gld. 1:50. (10—23)

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO

Najmiljše in najdobrodjejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr. Dobiva se v Ljubljani in Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejemo W. Henn, Dunaj, X.

— Deli so navedeni. (1829—10)

Kapljice za želodec se pristne dobivajo

v vseh lekarnah. —

K. Štrubelj.

K.

Svarilo!

Podpisani Jože Erbežnik iz Dobrunj svarim s tem vsakogar, naj nikdo moji okoli pohajkujoči ženi Franci Erbežnik nič ne upa in nič ne posodi, ker jaz zanjo nikakor nisem plačnik.

Dobrunje, 6. decembra 1899.

(2195) Jože Erbežnik posestnik v Dobrunjah št. 8.

Vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olikati)

se dobi za predplačilo 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr., ali proti poštenu povzetju pri Jožefu Valenciu na Dunaju, (Wien), III. Bez., Hauptstrasse Nro. 84, 3. Steige, II. St. Thür 38.

Prodajalec je pripravljen, nerazrezano in čisto knjigo vzeti nazaj in povrniti denar. (1589-17)

Učenec

sprejme se takoj v manufaktturni trgovini Konrad Schumi & Co. v Ljubljani.

Vpraša naj se v glavni trgovini, na Dunajski cesti št. 6. (2186-2)

Pozor! Pozor!

Premog.

Čast mi je slavnemu občinstvu uljudno naznani, da začenši z današnjim dnem prodajam

trboveljski premog.

Prodaja se v plombovanih vrečah.

Naročila se vzprejemajo

na Radeckega cesti (Kravja dolina) št. 3.

Pri odjemu od 5 centov naprej po tako znižanih cenah.

Priporočam se v obilna naročila z odličnim spoštovanjem

Josip Turk ml.

(2173-3)

Firm. 252.

Einz. I. 97/4.

Razglas.

Podpisano sodišče naznanja, da se je v tu-
sodnem trgovinskem registru izbris tvrdke

Antona Kunsteke trgovina z mešanim
blagom v St. Vidu

izvršil. (2200)

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem
oddelek III., dn. 28. novembra 1899.

Naznanilo.

Usojam si slav. občinstvu uljudno
naznani, da sem odpril staroznano

gostilno pri „Pepetu“

v Žužemberku h. št. 7

ter zagotavljam, da budem postregel
častitim gostom vedno z različnimi pristi-
nimi **vini**, vedno svežim **pivom**, ka-
kor tudi z **gorkimi** in **mrzlimi**
 Jedili kar mogoče po nizki ceni.

Za prenočevanje tujev in za živino
v hlevu bode najbolje skrbljeno.

V obilen obisk vabi uljudno

(2171-3) Josip Horvat ml.

Neoženjen potovalec

se sprejme za tovarno drobnega in po-
vojnega blaga. Želeti je, da zna italijanski.
Naslov pove upravnštvo „Slov. Nar.“

Dobro ohranjena hišna oprava

kupi se takoj.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Nar.“

Pozor, Slovenci!

Slovenec, ki že mnogo let živi na Hrvatskem in je posestnik velikega zemlj-
škega gospodarstva, trgovine z mešanim
blagom, tvornice za šetalne palice in raz-
nih drugih podjetij, išče — ker ne more
sam voditi vse te posle —

družabnika

z nekoliko kapitala proti jamstvu in pod
jako ugodnimi pogoji.

Natančnejša pojasnila daje upravnštvo
„Slov. Naroda“ pod „štev. 100“. (2187-2)

Razglas.

V konkurzno maso Ferdinand Sever-Ja v Kostanjevici spadajoča zaloga špecerijskega in manufakturnega blaga

o priliku inventure cenjena na **1406 gld. 87 kr.**, se vsled sklepa upniškega
odbora ponudbenim pótom povprek proda, in to pod sledečimi pogoji:

Konkurzna masa ne jamči niti za kakovost, niti za množico v prodajo ponujenih
premičnin, niti za mogoče v inventurnem zapisniku nahajajoče se nedostatke. Zapisnik
inventure je pri oskrbniku mase na prosti ogled.

Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbe presodi, jih sprejme ali odkloni.
Tisti ponudnik, česar ponudba bo sprejeta, je zavezan plačati kupnino tekom treh dni,
od dneva začenši, ko mu je bilo naznанено, da je sprejel upniški odbor njegovo po-
nudbo, v roke podisanega oskrbnika mase in prevzeti ukupljene reči po plačilu kup-
nine v osmih dneh. Sleherni ponudnik mora priložiti svoji ponudbi 10%, cenilne vred-
nosti kot varščino.

Dotične ponudbe je podati najpozneje **do včetega 16. decembra 1899**
podpisanim oskrbniku mase.

Zalog je možno ogledati si dn. 9. in 10. decembra t. l. dopoldne med 10. in 12. uro.

V Kostanjevici, dn. 4. decembra 1899.

Aleksander Hudovernik, c. kr. notar
konkurzne mase oskrbnik.

(2194-1)

Ravnokar je došel del božičnih daril!

Ista bodo razstavljena **v nedeljo, dne 10. decembra 1899,**
zvečer na Dunajski cesti št. 6. Omeniti je še, da so cene istih
znižane tako, da ni možna konkurenca, ker se dobro blago za celo obliko
oddaja že za 80 kr., jako dobro za gld. 120, istotako se tudi vsi drugi
predmeti prodajajo po čudovitih cenah in naj se vsakdo v svojem inter-
resu o tem prepiča, tembolj, ker **ni nikdo prisiljen, da kupi.**

Na poti je, in despe v nekaterih dneh 150 metrov **angora, kozjih,**
tigrovih ko po ceni 3 gld. do 6 gld., kakor tudi **3000 parov**
pravih ruskih galop po 90 kr. par.

Tudi se prosijo dame, da počakajo z nakupom modrecv, ker prine-
semu v kratkem v tej stroki nekaj presentljivo **novega.**

Z velespoštvovanjem (2167-2)

Konrad Schumi & Co.

„Pri novi tovarni“

Dunajska cesta 6, LJUBLJANA Št. Peterski nasip 2

Kranj, Glavni trg 105.

Naznanim, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo **Jurčeve zbrane spise**, potem letnike in posamezne šte-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v
založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširani à 60 kr., elegantno vezani à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširani à 3 gld., vezani v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširani à 4 gld., vezani v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširani à 4 gld.
60 kr., vezani v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdn red, vezan
à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Ašker: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek,
samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg št. 1.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme
in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnic uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblik in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
cioni in najpovoljnnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladisču.

Gospodom uradnikom se priporoča
za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 49

Darila za vsako priliko! Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo založo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salonskih
ur, vse samo
dobre do najfinješ
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in stens-
kih urah so vedno
v zalogi. 49

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Puškar Fran Kaiser

v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

se usoja najbolje priporočati se
p. n. gg. lovcem za

lovske sezóno.

Zunanja naročila se točno
izvršujejo. 49

• Vzorci na zahtevanje poštne prosto. •

S tem uljudno naznanjam slav.
p. n. občinstvu, da je moja trgovina
s suknom založena z najnovejšim
blagom

za jesensko in

zimsko sezono.

Imam tudi največjo zalogu Krenner-
jevega blaga iz Škofje loke, domač
izdelek najboljše vrste.

Priporočam se slav. p. n. občin-
stvu za mnogobrojen obisk
z velespoštvovanjem

Hugo Ihl.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

(FOR)

49

Ustanovljeno Brata Eberl leta 1842.
Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
Pleskarška mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
49 južne železnice.
Slikarja napisov.
Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.
Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.
↔ Zaloga ↔
vsakovrstnih čopičev za pleskarje, sil-
karje in zidarje, štedilnega mažila za
krastove pode, karbonilna itd.
Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznano resno in fino po najnižjih cenah.

**Perilo za gospode
najboljše blago in
kravate**
prodaja 49
Alojzij Persché
Pred Škofijo, poleg mestne hiše.
Prednost: vse vrste perila in kravat.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 8 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 8
priporoča svojo veliko zaloga
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepremoč-
ljivih havelokov i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah
solidno in najhitreje izgotovljajo.
49

Mehanik Ivan Škerl
Opokarska cesta št. 16.
Šivalni stroji 49
po najnižjih cenah.
Brodile in v stroku
spadajoča popravila izvr-
šuje dobro in cen.
Vsačna naravnina je lečna in izvirajoča.

Kožuhovino

**čepice, ovratnike
mufe itd.**
49

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

„SIAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
sklepa
zavarovanja za slučaj smrti in doživetja, dote otrokom,
penzije ter raznovrstna druga zavarovanja.
Najugodnejši zavarovalni pogoji.
Ves dobitek pripada članom.
V poslednjih letih izplačalo se je 10% premije.
Izplačana dividenda . . . . . K 611.884.30
Reserve in fondi . . . . . K 19.171.272.34
V celem izplačalo se je doslej . . . . . K 59.820.139.96
Pojasnila in tarife razpošilja zaston
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani
Gospodske ulice št. 12. (2198)

1 kilo Tropona ima isto redilno vrednost,
kakor 5 kil najboljega govejega mesa ali
180–200 jajc. Tropon se spremeni v te-
lesu neposredno v kri in mišičevno tvarino,
ne da bi stvoril mast. Tropon ima torek,
ako se redno zavživa, za posledico, da se
izdatno okreptajo moči pri zdravilih in bol-
nih, in se more mešati mej vsako jed, ne
da bi škodoval njih lastnemu okusu. Jako
nizka cena Tropona omogočuje vsakomur,
(1909) da si ga lahko omisli. (8)
Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

Tovarna za Tropon, Mülheim-Ren.
Glavni zastop za Avstro-Ogersko:
M. Winter, Wien 5, Wien-Strasse 55.

Zadnji tedni.

Žrebanje že dné 30. decembra 1899
ogrske državne dobrodelne loterije.

Glavni dobitek 150.000 kron

Skupni dobitki 365.000 kron.
Srečke po 2 gld. se dobé: pri loterijskem dohodnem ravnateljstvu v Budimpešti
(IX., Csepelrakpart, Halbstock), pri vseh davčnih in solnih uradih, večinoma tudi pri
vseh poštnih uradih ter pri v vseh mestih in večjih krajih nastavljenih organih za
prodajanje sreček. (2003–6)

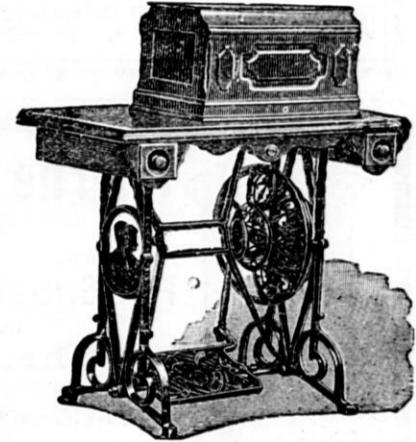
Budimpešta, dné 1 avgusta 1899.

Kr. ogr. lot. doh. ravnateljstvo.

Darila za božič in novo leto.

Ravno sem prejel iz
Švize mnogo blaga,
zlate in srebrne
ure
po jako nizkih cenah.
Kakor znano imam
bogato zalogo
lepih stenskih ur,
prstanov, uhanov,
zapestnic
in vratnih
dolgih verižic.
Šivalne stroje
najbolje vrste
s petletnim jamstvom.

Franc Čuden.

Založena 1847. **Založena 1847.**

**Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS**
v Ljubljani (161–49)
Zaloga in pisarna.
Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji:
Trnovski pristan št. 8–10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate mo-
droce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

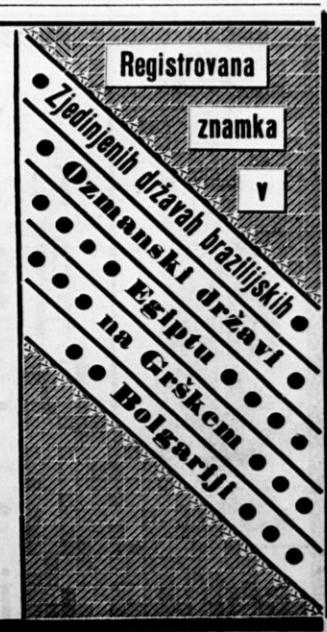
„Levova znamka“
Splošno kot **najboljši** znan
izdelek v ovratnikih,
se dobiva v najbolj renomi-
moškim modnim
blagom tu- in
Na drobno
se ne prodaja

manšetah in srajcach
ranih prodajalnicah in trgovinah z
in platnenim
inozemstva.

Na drobno
se ne prodaja

M. JOSS & LÖWENSTEIN, c kr dvorna založnika **PRAGA, VII.**

Vizitnice
in
Kuverte
s firmo priporoča
„Narodna fiskarna“
v Ljubljani.

Pod Trnico št. 2.

48 Veliko
zaloga

klobukov

Najnižje cene.

priporoča
J. Soklič.

Pod Trnico št. 2.

Avgust Repič sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice štev. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznana, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

I

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberu.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

48

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Ign. Fasching-a v dove

48 klučavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinjejših, z zolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnana naročila se hitro izvrši.

Avgust Repič sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice štev. 16

v Trnovem

se priporoča sl. občinstvu in naznana, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

I

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

48 Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne slamoreznice in mlatinice, katere se dobivajo vzljajnih izbornosti ceno. — Ceniki zastonj in poštne prosti.

Išče se (2179-2)

notarski substitut

za Spodnje Štajersko od Velike noči naprej za pol leta pod ugodnimi pogoji. Vstop tudi prej. Drugo po dogovoru.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Nar.“.

Varst. znaka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi priznano izborne, bolečine tolazeče maxilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahabiti naj se blagovoli to splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabete cesta 5. (2006-7)

Ravnokar je izšel Stenski koledar

à 25 kr., po pošti 28 kr.

Skladni koledar

à 60 kr., po pošti 65 kr.

Josip Petrič

tovarniška zaloga papirja
v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 4.

„Národná kavarna“.

V četrtek, 7. decembra 1899

pojaški koncert

Začetek ob 8. uri zvečer,

Vstop prost.

K obilni udeležbi vabi z velespoštovanjem

Fran Kapež.

Izvirne Musgrave-jeve irske peći

s šamotno podzidavo

so priznano izborne, trpežno goreče peći, za katerih dobrost se jamči.

Prednosti: Goré neprrehonomo vso zimo. Oddajajo gorkoto na mil, prijeten način. Lahka regulacija. Najvarnejša kurjava. Ilustrirani ceniki brezplačno in poštne prosto.

Chr. Girms, Bodenbach o. L.

Tovarna železnih peči.

Tovarniška zaloga: Karola Kauschegga naslednika: Schneider & Verovsek v Ljubljani. (2065-7)

Akcijska zavarovalnica za življenje in rente.

Allianz

Oddelek za zavarovanje naroda Dunaj I. Hoher Markt 9.

Generalni zastop za Štajersko in Koroško

Gradec, Ballhausgasse 1.

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da si je Nj. Veličanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianz“ v zadevi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izreklo ter imenoval zavarovanje naroda posebno važno podvetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1,000,000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1897 2,617.773 kron. L. 1897 se je na podlagi 1269 smrtnih slučajev izplačalo 398.378.90 kron. Od 1. 1890—1897 se je izplačalo 1,654.378.16 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdravniško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in poboticne za premije plača dražba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo celo tri leta, se izplača v slučaju samomora cela zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti.

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavno izgubila, mogoče je, da se zopet v temu jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih osob. — Zavarovanje otrok.

(1793-10)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3. Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in naj svoje ponudbe pošljejo gorenji agenturi).

Josip Oblak

umetni in galerijski strugar

Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Police za okna od 50 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe po najnižje vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, iantaria, lesa izvršuje po najnižji ceni.

49

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 49

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo, klebke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno.

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

49

</div